

Arbeidstilsynet

Fremdrift

Arbeidstilsynets brukermål 2025

Rapporteringsperiode: 1. januar 2025–31. mars 2025

Datauttrekk: 1. april 2025

Neste oppdatering: Juli 2025

Innhold

Fremdrift.....	0
Innledning	2
Arbeidsgivere forebygger arbeidsrelaterte muskel- og skjelettplager og psykiske plager	4
Arbeidsgivere forebygger eksponering for kreftfremkallende kjemikalier	10
Arbeidsgivere forebygger arbeidsrelaterte ulykker	16
Arbeidsgivere gir utsatte arbeidstakere lovpålagte lønns- og arbeidsvilkår	23
Forbrukere og oppdragsgivere stiller krav til og følger opp lønns- og arbeidsvilkår ved kjøp av tjenester	29
Utenlandske arbeidstakere er satt i stand til å ivareta sine rettigheter og oppfylle sine plikter	35

Innledning

Fremdrift er en rapportserie som gir informasjon om Arbeidstilsynets løpende innsats innenfor prioriterte områder. Rapportene er ikke ment å dekke alt Arbeidstilsynet gjør, men de gir en overordnet oversikt på utvalgte områder.

Arbeidstilsynets innsats skal være risikobasert, slik at vi sikrer best mulig måloppnåelse med ressursene vi er tildelt. I rapporten [Risikobilde](#), beskriver Arbeidstilsynet hva vi ser på som de viktigste problemene innenfor arbeidsmiljø og -helse, useriøsitet og a-krim. For å sikre en risikobasert innsats, prioriterer vi noen delmål, som vi kaller brukermål. Brukermålene er et resultat av en systematisk kunnskapsoppsummering, og påfølgende risikovurderinger av denne kunnskapen. Brukermålene rettes mot ulike aktører i arbeidslivet som vi anser som viktigst å påvirke til å endre sin atferd, eksempelvis arbeidsgivere, arbeidstakere og oppdragsgivere.

I 2025 prioriterer Arbeidstilsynet følgende brukermål, innenfor hvert av de tre overordnede målene:

- **Overordnet mål 1: Virksomhetene arbeider systematisk med forebyggende arbeidsmiljø, helse og sikkerhet**
 - Arbeidsgivere forebygger arbeidsrelaterte muskel- og skjelettplager og psykiske plager
 - Arbeidsgiver forebygger eksponering for kreftfremkallende kjemikalier
 - Arbeidsgivere forebygger arbeidsrelaterte ulykker
- **Overordnet mål 2: Virksomhetene ivaretar seriøse og anstendige arbeidsvilkår**
 - Arbeidsgivere gir utsatte arbeidstakere lovpålagte lønns- og arbeidsvilkår
 - Forbrukere og oppdragsgivere stiller krav til og følger opp lønns- og arbeidsvilkår ved kjøp av tjenester
- **Overordnet mål 3: Arbeidslivskriminalitet skal avdekkes og bekjempes**
 - Utenlandske arbeidstakere er satt i stand til å ivareta sine rettigheter og oppfylle sine plikter

Denne fremdriftsrapporten gir en oppdatert status på Arbeidstilsynets tilsynsinnsats rettet mot våre brukermål så langt i 2025. Antall gjennomførte tilsyn med hvert av brukermålene er vist i tabell 1, tabell 2 og tabell 3 på neste side. Videre i rapporten beskriver vi tilsynsproduksjonen så langt i år for hvert brukermål innenfor de tre overordnede målene.

Hvordan teller vi tilsyn med et brukermål?

For at et tilsyn skal bli inkludert i tellingen av tilsyn med brukermål, må tilsynet ha vært gjennomført innenfor relevante tilsynstjenester og arbeidsprosesser for brukermålet. Dette er en endring sammenliknet med tidligere år, hvor det tidligere var et krav at tilsyn med brukermål også hadde kontrollert relevante kontrollpunkter. Denne endringen medfører at vi i 2025 har en bredere telling av tilsyn med brukermål sammenliknet med tidligere år.

Tabell 1: Antall tilsyn, andel tilsyn med brudd, reaksjonsprosent og antall reaksjoner pr. tilsyn med reaksjon innenfor overordnet mål 1: Virksomhetene arbeider systematisk med forebyggende arbeidsmiljø, helse og sikkerhet, 2025.

Overordnet mål 1: Virksomhetene arbeider systematisk med forebyggende arbeidsmiljø, helse og sikkerhet	Antall tilsyn	Andel tilsyn med brudd	Reaksjons - prosent	Antall reaksjoner pr. tilsyn med reaksjon
Arbeidsgivere forebygger arbeidsrelaterte muskel- og skjelettplager og psykiske plager	586	86 %	77 %	3,5
Arbeidsgivere forebygger eksponering for kreftfremkallende kjemikalier	99	86 %	83 %	4,5
Arbeidsgivere forebygger arbeidsrelaterte ulykker	906	68 %	61 %	2,9

Tabell 2: Antall tilsyn, andel tilsyn med brudd, reaksjonsprosent og antall reaksjoner pr. tilsyn med reaksjon innenfor overordnet mål 2: Virksomhetene ivaretar seriøse og anstendige arbeidsvilkår, 2025.

Overordnet mål 2: Virksomhetene ivaretar seriøse og anstendige arbeidsvilkår	Antall tilsyn	Andel tilsyn med brudd	Reaksjons - prosent	Antall reaksjoner pr. tilsyn med reaksjon
Arbeidsgivere gir utsatte arbeidstakere lovpålagte lønns- og arbeidsvilkår	1 204	65 %	59 %	2,2
Forbrukere og oppdragsgivere stiller krav til og følger opp lønns- og arbeidsvilkår ved kjøp av tjenester	185	74 %	68 %	1,9

Tabell 3: Antall tilsyn, andel tilsyn med brudd, reaksjonsprosent og antall reaksjoner pr. tilsyn med reaksjon innenfor overordnet mål 3: Arbeidslivskriminalitet skal avdekkes og bekjempes, 2025.

Overordnet mål 3: Arbeidslivskriminalitet skal avdekkes og bekjempes	Antall tilsyn	Andel tilsyn med brudd	Reaksjons - prosent	Antall reaksjoner pr. tilsyn med reaksjon
Utenlandske arbeidstakere er satt i stand til å ivareta sine rettigheter og oppfylle sine plikter	243	39 %	30 %	2,9

Vær oppmerksom på at Arbeidstilsynet jobber risiko- og kunnskapsbasert, og at vi skal rette vår aktivitet mot de virksomhetene hvor risikoen er størst. Resultater fra tilsyn gir dermed et bilde av hvordan situasjonen er i de virksomhetene hvor vi har gjennomført tilsyn, og kan ikke nødvendigvis brukes til å si noe om tilstanden i en næring eller et geografisk område som helhet.

Arbeidsgivere forebygger arbeidsrelaterte muskel- og skjelettplager og psykiske plager

Arbeidsrelaterte muskel- og skjelettplager og arbeidsrelaterte psykiske plager er de to vanligste årsakene til sykefravær og frafall fra arbeidslivet i Norge. Muskel- og skjelettplager utgjør den største enkeltstående årsaken til legemeldt sykefravær, mens en stor og økende andel av sykefraværet skyldes psykiske plager. I 2022 rapporterte om lag 1,2 millioner sysselsatte om muskel- og skjelettsmerter som helt eller delvis skyldes jobben, og om lag 500 000 sysselsatte rapporterte om arbeidsrelaterte psykiske plager.

For å redusere plager, sykdom og skader i det norske arbeidslivet, skal Arbeidstilsynet bidra til at arbeidsgivere jobber systematisk med arbeidsmiljøet for å forebygge både muskel- og skjelettplager og psykiske plager som helt eller delvis skyldes arbeidet. Dette innebærer blant annet at:

- jobber kontinuerlig med å kartlegge og risikovurdere arbeidsmiljøfaktorer som kan bidra til muskel- og skjelettplager og psykiske plager, særlig i organisatorisk, psykososialt og ergonomisk arbeidsmiljø
- vurderer arbeidsmiljøfaktorene både hver for seg, hvordan de påvirker hverandre, og om de samlet utgjør en risiko
- tar utgangspunkt i egen virksomhet og kontekst, inkludert med hensyn til at ulike grupper i virksomheten kan ha ulikt arbeidsmiljø og ulik risiko
- gjentar kartleggingen og risikovurderingen regelmessig og ellers når det er nødvendig, for eksempel ved endringer som kan ha betydning for risikoforholdene i virksomheten
- planlegger og gjennomfører nødvendige tiltak for å redusere risiko, og følger opp og evaluerer disse
- gir arbeidstakerne nødvendig informasjon, opplæring, øvelse og instruksjon
- sikrer reell og aktiv medvirkning fra arbeidstakerne og deres representanter (verneombud og tillitsvalgte) i de ulike delene av arbeidsmiljøarbeidet
- involverer bedriftshelsetjenesten (BHT) eller andre fagkyndige dersom virksomheten mangler den kompetansen som er nødvendig

Antall gjennomførte tilsyn med brukermålet

I perioden 1. januar–31. mars 2025 har vi gjennomført 586 tilsyn med brukermålet arbeidsgivere forebygger arbeidsrelaterte muskel- og skjelettplager og psykiske plager. Vi har så langt i år avdekket ett eller flere brudd i 86 prosent av tilsynene, og fulgt opp bruddene med minst én reaksjon i 77 prosent av tilsynene.

Tilsynsform

Tabell 4 viser hvordan tilsynene med brukermålet fordeler seg på tilsynsform. 89 prosent av tilsynene er gjennomført som stedlige tilsyn, mens 7 prosent er gjennomført som

dokumenttilsyn, og 5 prosent er gjennomført som digitale tilsyn. Av de stedlige tilsynene er 96 prosent gjennomført som meldte tilsyn.

Tabell 4: Tilsyn med brukermålet arbeidsgivere forebygger arbeidsrelaterte muskel- og skjelettplager og psykiske plager fordelt på tilsynsform, 2025.

Tilsynsform	Antall tilsyn	Andel tilsyn med brudd	Antall reaksjoner pr tilsyn med reaksjon
Stedlige	519	86 %	3,5
Dokumenttilsyn	39	74 %	4,0
Digitale tilsyn	28	100 %	2,3
Totalsum	586	86 %	3,5

Tilsyn per næring

Tabell 5 gir en oversikt over hvordan tilsynene med brukermålet fordeler seg på næring så langt i 2025.

Flest tilsyn er gjennomført innen næringene helse og sosial, etterfulgt av bygg og anlegg og undervisning, med henholdsvis 37 prosent, 35 prosent og 16 prosent av det totale antallet tilsyn med brukermålet.

Tabell 5: Tilsyn med brukermålet arbeidsgivere forebygger arbeidsrelaterte muskel- og skjelettplager og psykiske plager, fordelt på næringer, 2025. Én virksomhet kan være registrert i opptil tre næringskoder. Summen av radene overstiger derfor totalsummen.

Næring	Antall gjennomførte tilsyn	Andel gjennomførte tilsyn med brudd	Antall reaksjoner pr tilsyn med reaksjon
Q Helse- og sosialtjenester	216	82 %	3,6
F Bygge- og anleggsvirksomhet	203	86 %	4,1
P Undervisning	92	93 %	3,4
G Varehandel, reparasjon av motorvogner	20	90 %	5,3
O Offentlig administrasjon og forsvar, og trygdeordninger underlagt offentlig forvaltning	17	76 %	2,8
C Industri	14	79 %	2,8
M Faglig, vitenskapelig og teknisk tjenesteyting	10	70 %	2,8
I Overnattings- og serveringsvirksomhet	10	100 %	3,4
A Jordbruk, skogbruk og fiske	3	100 %	3,0
N Forretningsmessig tjenesteyting	2	100 %	2,5
H Transport og lagring	1	100 %	2,0
Totalsum	586	86 %	3,5

Sted for tilsyn

Tabell 6 gir en oversikt over hvordan tilsynene med dette brukermålet fordeler seg per fylke så langt i år. Flest tilsyn er gjennomført i Vestland, Innlandet og Trøndelag, med henholdsvis 16 prosent, 15 prosent og 13 prosent av det totale antallet tilsyn med brukermålet.

Tabell 6: Tilsyn med brukermålet arbeidsgivere arbeidsrelaterte muskel- og skjelettplager og psykiske plager, fordelt på fylke, 2025.

Sted for tilsyn	Antall tilsyn	Andel tilsyn med brudd	Antall reaksjoner pr tilsyn med reaksjon
Vestland	96	99 %	4,0
Innlandet	85	88 %	3,3
Trøndelag	74	77 %	4,3
Oslo	47	91 %	3,4
Møre og Romsdal	38	89 %	2,3
Agder	35	89 %	2,5
Nordland	30	90 %	3,3
Telemark	28	75 %	2,2
Troms	28	93 %	4,2
Vestfold	24	50 %	2,3
Akershus	23	78 %	3,9
Finnmark	22	68 %	4,7
Østfold	19	74 %	4,0
Buskerud	18	83 %	3,1
Rogaland	18	100 %	3,1
Svalbard	1	100 %	2,0
Totalsum	586	86 %	3,5

Funn i tilsyn

Tabell 7 gir en oversikt over hvilke temaer som inngår som kontrollpunkt i én eller flere av de faste sjekklister som benyttes i tilsyn med brukermålet. Som vi ser av tabellen, har vi oftest kontrollert forhold knyttet til bedriftshelsetjeneste, etterfulgt av verneombud og tillitsvalgtes medvirkning og arbeidsmiljøopplæring for ledere og tillitsvalgte, som del av faste sjekklister. De aller fleste tilsynene, 97 prosent, har kontrollert ett eller flere kontrollpunkter knyttet til forebygging av arbeidsrelaterte muskel- og skjelettplager og psykiske plager, som del av faste sjekklister.

I en del tilsyn kontrollerer vi også relevante forhold som ikke opprinnelig er inkludert i sjekklisten. Dette kan eksempelvis være brudd vi avdekker underveis i kontrollen, som kommer i tillegg til det vi planla å kontrollere. Disse kontrollpunktene vil da registreres i en egen del av sjekklisten, og omtales ikke nærmere i denne fremdriftsrapporten.

Tabell 7: Kontrollerte forhold som inngår i faste sjekklister i tilsyn med brukermålet arbeidsgivere forebygger arbeidsrelaterte muskel- og skjelettplager og psykiske plager, 2025. Ett tilsyn kan dekke flere undertema.

Kontrollerte undertema i planlagt sjekklister	Antall tilsyn	Andel tilsyn med brudd	Andel tilsyn med reaksjon
Bedriftshelsetjeneste	579	63 %	55 %
Verneombud og tillitsvalgtes medvirkning	566	9 %	7 %
Arbeidsmiljøopplæring for ledere og tillitsvalgte	559	26 %	22 %
Kartlegging, risikovurdering og tiltak	527	44 %	28 %
Arbeidsgivers ansvar for organisering av arbeidet	417	5 %	4 %
Informasjon og opplæring	353	14 %	5 %
Tungt og ensformig arbeid	339	40 %	29 %
Manuelt arbeid	242	67 %	58 %
Uheldige belastninger	21	57 %	38 %
Vold og trusler	19	84 %	84 %
Registrerings- og meldeplikt	17	0 %	0 %

Reaksjoner

På bakgrunn av avdekkede brudd har Arbeidstilsynet varslet eller vedtatt minst én reaksjon i 77 prosent av tilsynene med brukermålet arbeidsgivere forebygger arbeidsrelaterte muskel- og skjelettplager og psykiske plager, og vi har i snitt gitt 3,5 reaksjoner per tilsyn med reaksjon.

Tabell 8 gir en oversikt over antall tilsyn med vedtatte reaksjoner for brukermålet så langt i 2025. Så langt i år har vi fulgt opp avdekkede brudd med å gi ett eller flere vedtak om pålegg i 258 tilsyn. Vi har fulgt så langt ikke fulgt opp med tvangsmulkt som pressmiddel eller stans som pressmiddel. I 2 tilsyn har vi stanset ved overhengende fare for liv og helse, hvor 1 var knyttet til maskinsikkerhet og 1 var knyttet til farlig arbeid i høyden. Behov for flere reaksjoner vurderes fortløpende

Tabell 8: Tilsyn med vedtatte reaksjoner for tilsyn med brukermålet arbeidsgivere forebygger arbeidsrelaterte muskel- og skjelettplager og psykiske plager, 2025.

Type reaksjon	Antall tilsyn
Vedtak om pålegg	258
Vedtak om tvangsmulkt	0
Vedtak om stans som pressmiddel	0
Vedtak om stans ved overhengende fare	2
Vedtak om overtredelsesgebyr	0

Tabell 9 gir en oversikt over det samlede antallet reaksjoner vi har vedtatt i tilsyn med brukermålet så langt i år. Så langt i år har vi vedtatt 928 pålegg, der flest er knyttet til

manglende bruk av bedriftshelsetjeneste, etterfulgt av brudd knyttet til manuelt arbeid, og manglende kartlegging, risikovurdering og tiltak.

65 prosent av de vedtatte påleggene er knyttet til brudd på kontrollpunkter som har inngått i den faste delen av sjekklistene for brukermålet. Resten av reaksjonene er knyttet til brudd på kontrollpunkt som ikke har inngått i fast sjekkliste, men som inspektøren har valgt å legge til underveis i tilsynet. Som vi ser av tabellen, har vi vedtatt stans ved overhengende fare knyttet til brudd på bygnings- og utstyrsmessige forhold og maskiner og annet utstyr. Disse kontrollpunktene inngår i liten grad i den faste sjekklisten, men legges til av inspektøren der det er relevant.

Tilsyn med dette brukermålet har så langt i år ført til at 50 virksomheter har gjennomført minst ett forbedringstiltak, ved at reaksjonen er innfridd. Det innebærer blant annet at 26 virksomheter har sørget for at BHT brukes i arbeidsmiljøarbeidet, 11 virksomheter har gjennomført arbeidsmiljøopplæring for ledere og tillitsvalgte, og 11 virksomheter har gjennomført kartlegging, risikovurdering, plan og tiltak ved manuelt arbeid som kan føre til muskel- og skjelettplager.

Tabell 9: Antall vedtatte reaksjoner i tilsyn med brukermålet arbeidsgivere forebygger arbeidsrelaterte muskel- og skjelettplager og psykiske plager, per undertema, 2025.

Undertema på kontrollerte forhold	Antall vedtak om pålegg	Antall vedtak om tvangs- mulkt	Antall vedtak om stans som press	Antall vedtak om stans ved fare	Antall vedtak om OTG
Bedriftshelsetjeneste	242				
Manuelt arbeid	153				
Kartlegging, risikovurdering og tiltak	120				
Vold og trusler	106				
Tungt og ensformig arbeid	67				
Arbeidsmiljøopplæring for ledere og tillitsvalgte	67				
Ubequem arbeidsstilling og vibrasjoner	62				
Verneombud og tillitsvalgtes medvirkning	30				
Uheldige belastninger	25				
Informasjon og opplæring	15				
Arbeidsgivers ansvar for organisering av arbeidet	11				
Bygnings- og utstyrmessige forhold	7			1	
Maskiner og annet arbeidsutstyr	6			1	
HMS-kort	4				
Utforming og innredning av arbeidsplassen	3				
Arbeidstidsordninger	2				
Personlig verneutstyr - teknisk	2				
Ikke utfylt	2				
Tiltak for å redusere eksponering for kjemikalier og biologiske faktorer	1				
Arbeidets organisering	1				
Trakassering	1				
Inneklima	1				
Rutiner - kjemikalier og biologiske faktorer	1				
Kartlegging og risikovurdering av kjemikalier og biologiske faktorer	1				
Arbeidsmiljøutvalg	1				
Totalsum	928			2	

Arbeidsgivere forebygger eksponering for kreftfremkallende kjemikalier

Om lag halvparten av alle arbeidsrelaterte dødsfall i Norden skyldes kreft som følge av yrkeseksponering. En betydelig andel arbeidstakere jobber i dag i et arbeidsmiljø hvor de kan stå i fare for å bli eksponert for kjemikalier. I Norden er det anslått at om lag 3 prosent av alle krefttilfeller blant menn, og 0,1 prosent av alle krefttilfeller blant kvinner, kan tilskrives eksponering på jobb. Dette utgjør om lag 600 krefttilfeller per år. Slike tilfeller kan ofte knyttes til eksponering flere tiår tilbake i tid.

For å redusere helseplager og sykdom i det norske arbeidslivet, skal Arbeidstilsynet bidra til at virksomheter jobber systematisk forebyggende mot eksponering for kreftfremkallende kjemikalier. Dette innebærer blant annet at:

- regelmessig kartlegger og risikovurderer eksponeringen arbeidstakere kan utsettes for
- iverksetter og jevnlig evaluerer risikoreduserende tiltak basert på gjennomført risikovurdering
- bruker og oppdaterer stoffkartoteket
- gir opplæring og informasjon til arbeidstakerne
- gir HMS-opplæring til arbeidsgiver
- følger opp arbeidstakerne i form av helseundersøkelser og register over eksponerte arbeidstakere.
- sikrer reell og aktiv medvirkning av arbeidstakere i beslutninger som omhandler arbeidsmiljøet
- involverer bedriftshelsetjenesten eller andre fagkyndige dersom virksomheten mangler den kompetansen som er nødvendig

Antall gjennomførte tilsyn med brukermålet

I perioden 1. januar–31. mars 2025 har vi gjennomført 99 tilsyn med brukermålet arbeidsgivere forebygger eksponering for kreftfremkallende kjemikalier. Vi har så langt i år avdekket ett eller flere brudd i 86 prosent av tilsynene, og fulgt opp bruddene med minst én reaksjon i 83 prosent av tilsynene.

Tilsynsform

Tabell 10 viser hvordan tilsynene med brukermålet fordeler seg på tilsynsform. 99 prosent av tilsynene er gjennomført som stedlige tilsyn, mens 1 prosent er gjennomført som digitale tilsyn. Av de stedlige tilsynene er 78 prosent gjennomført som meldte tilsyn.

Tabell 10: Tilsyn med brukermålet arbeidsgivere forebygger eksponering for kreftfremkallende kjemikalier, fordelt på tilsynsform, 2025.

Tilsynsform	Antall tilsyn	Andel tilsyn med brudd	Antall reaksjoner pr tilsyn med reaksjon
Stedlig tilsyn	98	86 %	4,5
Dokumenttilsyn	1	100 %	5,0
Totalsum	99	86 %	4,5

Tilsyn per næring

Tabell 11 gir oversikt over hvordan tilsynene med brukermålet fordeler seg på næring så langt i 2025. Flest tilsyn er gjennomført innen næringene industri og bygg og anlegg, med henholdsvis 40 prosent og 30 prosent av det totale antallet tilsyn med brukermålet.

Tabell 11: Tilsyn med brukermålet arbeidsgivere forebygger eksponering for kreftfremkallende kjemikalier, fordelt på næringer, 2025. Én virksomhet kan være registrert i opptil tre næringskoder. Summen av radene overstiger derfor totalsummen.

Næring	Antall tilsyn	Andel tilsyn med brudd	Antall reaksjoner pr tilsyn med reaksjon
C Industri	40	93 %	4,7
F Bygge- og anleggsvirksomhet	30	73 %	3,8
G Varehandel, reparasjon av motorvogner	13	100 %	4,3
B Bergverksdrift og utvinning	9	100 %	4,7
E Vannforsyning, avløps- og renovasjonsvirksomhet	3	67 %	6,5
M Faglig, vitenskapelig og teknisk tjenesteyting	1	0 %	0,0
O Offentlig administrasjon og forsvar, og trygdeordninger underlagt offentlig forvaltning	1	100 %	7,0
Q Helse- og sosialtjenester	1	100 %	7,0
D Elektrisitets-, gass-, damp- og varmtvannsforsyning	1	0 %	0,0
L Omsetning og drift av fast eiendom	1	100 %	4,0
Totalsum	99	86 %	4,5

Sted for tilsyn

Tabell 12 gir en oversikt over hvordan tilsynene med dette brukermålet fordeler seg per fylke så langt i år. Flest tilsyn så langt er gjennomført i Akershus og Møre og Romsdal, begge med 16 prosent av tilsynene, etterfulgt av Rogaland med 15 prosent av tilsynene.

Tabell 12: Tilsyn med brukermålet arbeidsgivere forebygger eksponering for kreftfremkallende kjemikalier, fordelt på fylke, 2025.

Sted for tilsyn	Antall tilsyn	Andel tilsyn med brudd	Antall reaksjoner pr tilsyn med reaksjon
Akershus	16	50 %	6,0
Møre og Romsdal	16	94 %	4,6
Rogaland	15	93 %	4,6
Vestfold	13	77 %	3,2
Vestland	9	100 %	4,3
Østfold	8	88 %	6,1
Buskerud	6	100 %	5,0
Agder	5	100 %	4,2
Trøndelag	5	100 %	3,0
Innlandet	4	100 %	3,7
Finnmark	1	100 %	2,0
Nordland	1	100 %	1,0
Totalsum	99	86 %	4,5

Funn i tilsyn

Tabell 13 gir en oversikt over hvilke temaer som inngår som kontrollpunkt i én eller flere av de faste sjekklister som benyttes i tilsyn med brukermålet. Som vi ser av tabellen, har vi oftest kontrollert forhold knyttet til tiltak for å redusere eksponering for kjemikalier og biologiske faktorer, etterfulgt av rutiner for kjemikalier og biologiske faktorer og personlig verneutstyr, som del av faste sjekklister.

I en del tilsyn kontrollerer vi også relevante forhold som ikke opprinnelig er inkludert i sjekklisten. Dette kan eksempelvis være brudd vi avdekker underveis i kontrollen, som kommer i tillegg til det vi planla å kontrollere. Disse kontrollpunktene vil da registreres i en egen del av sjekklisten, og omtales ikke nærmere i denne fremdriftsrapporten.

Tabell 13: Kontrollerte forhold som inngår i faste sjekklister i tilsyn med brukermålet arbeidsgivere forebygger eksponering for kreftfremkallende kjemikalier, 2025. Ett tilsyn kan dekke flere undertema.

Kontrollerte undertema i planlagt sjekklister	Kontrollert i andel tilsyn	Andel tilsyn med brudd	Andel tilsyn med reaksjon
Tiltak for å redusere eksponering for kjemikalier og biologiske faktorer	95	51 %	43 %
Rutiner - kjemikalier og biologiske faktorer	88	44 %	38 %
Personlig verneutstyr - teknisk	88	24 %	8 %
Kartlegging og risikovurdering av kjemikalier og biologiske faktorer	88	66 %	60 %
Bedriftshelsetjeneste	87	38 %	38 %
Arbeidsmiljøopplæring for ledere og tillitsvalgte	78	18 %	15 %
Verneombud og tillitsvalgtes medvirkning	74	9 %	7 %
Informasjon og opplæring	49	4 %	0 %
Håndtering av kjemikalier og biologiske faktorer	38	5 %	0 %
Stoffkartotek	36	25 %	14 %
Kartlegging, risikovurdering og tiltak	32	9 %	3 %
Bygnings- og utstyrmessige forhold	18	6 %	6 %

Reaksjoner

På bakgrunn av avdekkede brudd har Arbeidstilsynet varslet eller vedtatt minst én reaksjon i 83 prosent av tilsynene med brukermålet arbeidsgivere forebygger eksponering for kreftfremkallende kjemikalier, og vi har i snitt gitt 4,5 reaksjoner per tilsyn med reaksjon.

Tabell 14 gir en oversikt over antall tilsyn med vedtatte reaksjoner for tilsynene med dette brukermålet så langt i år. Som tabellen viser, har vi fulgt opp bruddene med å gi ett eller flere vedtak om pålegg i 50 tilsyn. I 1 tilsyn har vi fulgt opp med vedtak om tvangsmulkt som pressmiddel, og 1 tilsyn har vi vedtatt stans ved overhengende fare knyttet til bygnings- og utstyrmessige forhold. Merk at i en del tilsyn kan det ta tid fra tilsynet blir gjennomført til reaksjoner blir vedtatt, spesielt når det gjelder overtredelsesgebyr. Behov for flere reaksjoner vurderes fortløpende.

Tabell 14: Tilsyn med vedtatte reaksjoner for tilsyn med brukermålet arbeidsgivere forebygger eksponering for kreftfremkallende kjemikalier, 2025.

Type reaksjon	Antall tilsyn
Vedtak om pålegg	50
Vedtak om tvangsmulkt	1
Vedtak om stans som pressmiddel	0
Vedtak om stans ved overhengende fare	1
Vedtak om overtredelsesgebyr	0

Tabell 15 gir en oversikt over det samlede antallet reaksjoner vi har vedtatt i tilsyn med brukermålet så langt i år. Så langt i år har vi vedtatt 228 pålegg, der flest gjelder brudd knyttet til manglende bruk av bedriftshelsetjeneste og manglende kartlegging og risikovurdering av kjemikalier og biologiske faktorer.

Tabell 15: Antall vedtatte reaksjoner i tilsyn med brukermålet arbeidsgivere forebygger eksponering for kreftfremkallende kjemikalier, per undertema, 2025.

Undertema på kontrollerte forhold	Antall vedtak om pålegg	Antall vedtak om tvangs- mulkt	Antall vedtak om stans som press	Antall vedtak om stans ved fare	Antall vedtak om OTG
Bedriftshelsetjeneste	52				
Kartlegging og risikovurdering av kjemikalier og biologiske faktorer	47				
Tiltak for å redusere eksponering for kjemikalier og biologiske faktorer	34				
Rutiner - kjemikalier og biologiske faktorer	27				
Arbeidsmiljøopplæring for ledere og tillitsvalgte	12				
Maskiner og annet arbeidsutstyr	8				
Personlig verneutstyr - teknisk	7				
Personlig verneutstyr - kjemikalier og biologiske faktorer	6				
Stoffkartotek	6				
Kartlegging, risikovurdering og tiltak	6				
Bygnings- og utstyrsmessige forhold	5			1	
Håndtering av kjemikalier og biologiske faktorer	4				
Verneombud og tillitsvalgtes medvirkning	4				
Arbeidsgivers ansvar for organisering av arbeidet	2				
HMS-kort	1				
Registrerings- og meldeplikt	1				
Støy	1				
Byggherre	1	1			
Arbeidstidsordninger	1				
Informasjons- og påseplikt	1				
Arbeidsavtaler	1				
Inneklima	1				
Totalsum	228	1		1	

61 prosent av de vedtatte påleggene er knyttet til brudd på kontrollpunkter som har inngått i den faste delen av sjekklistene for brukermålet. 39 prosent av reaksjonene er knyttet til brudd på kontrollpunkt som ikke har inngått i fast sjekkliste, men som inspektøren har valgt å legge til underveis i tilsynet. Som vi ser av tabellen, er vedtaket om stans ved overhengende fare knyttet til brudd på bygnings- og utstyrsmessige forhold. Disse kontrollpunktene inngår i liten grad i den faste sjekklisten, men legges til av inspektøren der det er relevant.

Tilsyn med dette brukermålet har så langt i år ført til at 17 virksomheter har gjennomført minst ett forbedringstiltak, ved at reaksjonen er innfridd. Det innebærer blant annet at 5 virksomheter har sørget for sikring av bygnings- og utstyrmessige forhold, og 4 virksomheter har sørget for at BHT brukes i arbeidsmiljøarbeidet.

Arbeidsgivere forebygger arbeidsrelaterte ulykker

Arbeidsulykker representerer et betydelig samfunnsproblem, og har store konsekvenser både for den som rammes, for den enkelte virksomhet og for samfunnet som helhet. I perioden 2015-2024 har i gjennomsnitt 27 personer omkommet per år i arbeidsrelaterte ulykker i det landbaserte arbeidslivet. Hvert år blir rundt 102 000 personer skadet i forbindelse med arbeid.

For å redusere antall alvorlige personskader i det norske arbeidslivet, skal Arbeidstilsynet bidra til at arbeidsgivere jobber systematisk for å forebygge alvorlige arbeidsulykker. Dette innebærer blant annet at:

- jobber kontinuerlig med å kartlegge og risikovurdere farer og uønskede hendelser, og særlig kjenner og tar hensyn til risikofaktorer og farer som kan føre til arbeidsulykker
- reviderer kartleggingen og risikovurderingen regelmessig og ellers når det er nødvendig, for eksempel ved endringer som kan ha betydning for risikoforholdene i virksomheten
- sikrer reell og aktiv medvirkning fra arbeidstakerne og deres representanter (verneombud og tillitsvalgte) i arbeidsmiljøarbeidet, f.eks. i prosesser med å kartlegge, risikovurdere og identifisere og gjennomføre tiltak
- planlegger, gjennomfører, følger opp og evaluerer tiltak for å redusere risiko for arbeidsulykker, spesielt tiltak for å
 - sikre systematisk barrierestyring, gjennom å identifisere og iverksette nødvendige barrierer og sikre at barrierenes funksjon opprettholdes over tid. Dette inkluderer både fysiske barrierer og barrierer som skiller arbeidsoperasjoner i tid og rom
 - sikre at materialer og utstyr er i god teknisk tilstand og egner seg til arbeidet som skal gjøres
- sørger for at arbeidstakerne får nødvendig opplæring, både generell og spesifikk opplæring, der det er krav om det
- ivaretar spesielt utsatte grupper arbeidstakere, som unge, nyansatte eller utenlandske arbeidstakere og arbeidstakere med løs tilknytning til arbeidsplassen, f.eks. sesongarbeidere, vikarer og innleide
- involverer fagkyndige fra BHT eller andre dersom virksomheten mangler nødvendig kompetanse innen systematisk HMS-arbeid

Antall gjennomførte tilsyn med brukermålet

I perioden 1. januar–31. mars 2025 har Arbeidstilsynet gjennomført 906 tilsyn med brukermålet arbeidsgivere forebygger arbeidsrelaterte ulykker. Tilsyn med arbeidsulykker som er varslet til Arbeidstilsynet er ikke medregnet i disse tilsynene. Tilsyn med arbeidsulykkes omtales nærmere i [Fremdrift – Arbeidsulykker, meldinger om kritikkverdige forhold og meldinger om arbeidsrelatert sykdom](#). Vi har så langt i år avdekket ett eller flere

brudd i 68 prosent av tilsynene, og fulgt opp bruddene med minst én reaksjon i 61 prosent av tilsynene.

Tilsynsform

Tabell 16 viser hvordan tilsynene med brukermålet fordeler seg på tilsynsform. 92 prosent av tilsynene er gjennomført som stedlige tilsyn, mens 8 prosent er gjennomført som dokumenttilsyn. Av de stedlige tilsynene var 69 prosent gjennomført som uanmeldte tilsyn.

Tabell 16: Tilsyn med arbeidsgivere forebygger arbeidsrelaterte ulykker, fordelt på tilsynsform, 2025.

Tilsynsform	Antall tilsyn	Andel tilsyn med brudd	Antall reaksjoner pr tilsyn med reaksjon
Stedlige	832	67 %	3,1
Dokumenttilsyn	74	76 %	1,3
Totalsum	906	68 %	2,9

Tilsyn per næring

Tabell 17 gir en oversikt over hvordan tilsynene med brukermålet fordeler seg på næring så langt i 2025. Klart flest tilsyn er gjennomført innen næringen bygg og anlegg, med 55 prosent av det totale antallet tilsyn med brukermålet, etterfulgt av industri og varehandel, med henholdsvis 13 prosent og 10 prosent av tilsynene.

Tabell 17: Tilsyn med brukermålet arbeidsgivere forebygger arbeidsrelaterte ulykker, fordelt på næringer med flest tilsyn, 2025. Én virksomhet kan være registrert i opptil tre næringskoder. Summen av radene overstiger derfor totalsummen.

Næring	Antall tilsyn	Andel tilsyn med brudd	Antall reaksjoner pr tilsyn med reaksjon
F Bygge- og anleggsvirksomhet	501	61 %	2,7
C Industri	118	78 %	3,3
G Varehandel, reparasjon av motorvogner	89	80 %	4,7
A Jordbruk, skogbruk og fiske	41	51 %	1,6
H Transport og lagring	37	84 %	1,6
L Omsetning og drift av fast eiendom	32	94 %	3,1
N Forretningsmessig tjenesteyting	28	68 %	1,7
O Offentlig administrasjon og forsvar, og trygdeordninger underlagt offentlig forvaltning	25	64 %	1,8
M Faglig, vitenskapelig og teknisk tjenesteyting	14	71 %	3,8
P Undervisning	6	67 %	3,0
E Vannforsyning, avløps- og renovasjonsvirksomhet	6	67 %	1,3
D Elektrisitets-, gass-, damp- og varmtvannsforsyning	4	25 %	1,0
Q Helse- og sosialtjenester	3	100 %	3,7
B Bergverksdrift og utvinning	3	67 %	5,5
S Annen tjenesteyting	3	33 %	1,0
I Overnattings- og serveringsvirksomhet	3	100 %	2,0
R Kulturell virksomhet, underholdning og fritidsaktiviteter	1	100 %	1,0
Totalsum	906	68 %	2,9

Sted for tilsyn

Tabell 18 gir en oversikt over hvordan tilsynene med dette brukermålet fordeler seg per fylke så langt i år. Flest tilsyn er gjennomført i Vestland, med 17 prosent av det totale antallet tilsyn med brukermålet, etterfulgt av Innlandet og Akershus, hver med 11 prosent av tilsynene.

Tabell 18: Antall tilsyn med arbeidsgivere forebygger arbeidsrelaterte ulykker, fordelt på fylke, 2025.

Sted for tilsyn	Antall tilsyn	Andel tilsyn med brudd	Antall reaksjoner pr tilsyn med reaksjon
Vestland	157	57 %	3,2
Innlandet	104	62 %	2,2
Akershus	100	71 %	2,7
Østfold	69	70 %	2,5
Rogaland	66	82 %	2,1
Nordland	59	88 %	3,1
Buskerud	57	65 %	3,3
Trøndelag	55	80 %	2,5
Oslo	53	74 %	5,8
Agder	51	61 %	2,8
Troms	35	60 %	2,4
Telemark	34	62 %	2,5
Vestfold	28	68 %	2,4
Møre og Romsdal	25	56 %	3,7
Finnmark	11	55 %	1,6
Ikke utfylt	1	100 %	4,0
Svalbard	1	0 %	0,0
Totalsum	906	68 %	2,9

Funn i tilsyn

Tabell 19 gir en oversikt over hvilke temaer som inngår som kontrollpunkt i én eller flere av de faste sjekklister som benyttes i tilsyn med brukermålet. Som vi ser av tabellen, har vi oftest kontrollert forhold knyttet til kartlegging, risikovurdering og tiltak, etterfulgt av HMS-kort og bygnings- og utstyrmessige forhold, som del av faste sjekklister.

I en del tilsyn kontrollerer vi også relevante forhold som ikke opprinnelig er inkludert i sjekklisten. Dette kan eksempelvis være brudd vi avdekker underveis i kontrollen, som kommer i tillegg til det vi planla å kontrollere. Disse kontrollpunktene vil da registreres i en egen del av sjekklisten, og omtales ikke nærmere i denne fremdriftsrapporten.

Tabell 19: Kontrollerte forhold som inngår i faste sjekklister i tilsyn med brukermålet arbeidsgivere forebygger arbeidsrelaterte ulykker, 2025. Ett tilsyn kan dekke flere undertema.

Kontrollerte undertema i planlagt sjekklister	Kontrollert i andel tilsyn	Andel tilsyn med brudd	Andel tilsyn med reaksjon
Kartlegging, risikovurdering og tiltak	595	25 %	18 %
HMS-kort	514	16 %	13 %
Bygnings- og utstyrmessige forhold	424	32 %	15 %
Informasjon og opplæring	338	4 %	2 %
Maskiner og annet arbeidsutstyr	312	24 %	20 %
Verneombud og tillitsvalgtes medvirkning	255	8 %	6 %
Bedriftshelsetjeneste	192	43 %	40 %
Byggherre	63	68 %	60 %
Informasjons- og påseplikt	16	50 %	50 %
Ikke utfyllt	15	0 %	0 %
Arbeidsmiljøopplæring for ledere og tillitsvalgte	6	0 %	0 %
Arbeidstidsordninger	4	0 %	0 %
Samordning	1	0 %	0 %
Arbeidets organisering	1	0 %	0 %
Arbeidsgivers ansvar for organisering av arbeidet	1	0 %	0 %
Rutiner - kjemikalier og biologiske faktorer	1	0 %	0 %
Kartlegging og risikovurdering av kjemikalier og biologiske faktorer	1	100 %	100 %

Reaksjoner

På bakgrunn av avdekkede brudd har Arbeidstilsynet varslet eller vedtatt minst én reaksjon i 61 prosent av tilsyn med brukermålet arbeidsgivere forebygger arbeidsrelaterte ulykker, og vi har i snitt gitt 2,9 reaksjoner per tilsyn med reaksjon.

Tabell 20 gir en oversikt over antall tilsyn med vedtatte reaksjoner for brukermålet så langt i 2025. Som tabellen viser, har vi så langt i år fulgt opp avdekkede brudd med å gi ett eller flere vedtak om pålegg i 265 tilsyn. Vi har fulgt opp med vedtak om tvangsmulkt i 1 tilsyn og vedtak om stans som pressmiddel i 1 tilsyn. I tillegg har vi vedtatt stans ved overhengende fare for liv og helse i 108 tilsyn. Så langt i år har vi vedtatt overtredelsesgebyr i 3 tilsyn.

Merk at i en del tilsyn kan det ta tid fra tilsynet blir gjennomført til reaksjoner blir vedtatt, spesielt når det gjelder overtredelsesgebyr, og behov for flere reaksjoner vurderes fortløpende.

Tabell 20: Tilsyn med vedtatte reaksjoner for brukermålet arbeidsgivere forebygger arbeidsrelaterte ulykker, 2025.

Type reaksjon	Antall tilsyn
Vedtak om pålegg	265
Vedtak om tvangsmulkt	1
Vedtak om stans som pressmiddel	1
Vedtak om stans ved overhengende fare	108
Vedtak om overtredelsesgebyr	3

Tabell 21 gir en oversikt over det samlede antallet reaksjoner vi har vedtatt i tilsyn med brukermålet så langt i år. Så langt i år har vi vedtatt 822 pålegg, der flest er knyttet til brudd på maskiner og annet arbeidsutstyr, etterfulgt av kartlegging, risikovurdering og tiltak, og bygnings- og utstyrsmessige forhold.

39 prosent av de vedtatte påleggene er knyttet til brudd på kontrollpunkter som har inngått i den faste delen av sjekklister for brukermålet. 61 prosent av reaksjonene er knyttet til brudd på kontrollpunkt som ikke har inngått i fast sjekklister, men som inspektøren har valgt å legge til underveis i tilsynet.

Tilsyn med dette brukermålet har så langt i år ført til at 314 virksomheter har gjennomført minst ett forbedringstiltak, ved at reaksjonen er innfridd. Det innebærer blant annet at 152 virksomheter har sørget for sikring av bygnings- og utstyrsmessige forhold, 88 virksomheter har sørget for vern ved arbeid med maskiner og annet arbeidsutstyr, og 49 virksomheter har HMS-kort.

Tabell 21: Antall vedtatte reaksjoner i tilsyn med brukermålet arbeidsgivere forebygger arbeidsrelaterte ulykker, per undertema, 2025.

Undertema på kontrollerte forhold	Antall vedtak om pålegg	Antall vedtak om tvangs- mulk	Antall vedtak om stans som press	Antall vedtak om stans ved fare	Antall vedtak om OTG
Maskiner og annet arbeidsutstyr	154	1		42	
Kartlegging, risikovurdering og tiltak	145				
Bygnings- og utstyrsmessige forhold	121	1		128	2
Bedriftshelsetjeneste	84	1			
Arbeidsmiljøopplæring for ledere og tillitsvalgte	56				
Byggherre	54	2			
HMS-kort	36	1	1		2
Tiltak for å redusere eksponering for kjemikalier og biologiske faktorer	24			1	
Stoffkartotek	24				
Verneombud og tillitsvalgtes medvirkning	19	1			
Rutiner - kjemikalier og biologiske faktorer	14				
Manuelt arbeid	12				
Kartlegging og risikovurdering av kjemikalier og biologiske faktorer	11				
Inneklima	10				
Arbeidsavtaler	9				
Informasjon og opplæring	9				
Samordning	8				
Ubequem arbeidsstilling og vibrasjoner	6				
Håndtering av kjemikalier og biologiske faktorer	6				
Arbeidsgivers ansvar for organisering av arbeidet	6				
Informasjons- og påseplikt	6				
Personlig verneutstyr - teknisk	5				
Tungt og ensformig arbeid	2				
Arbeidsmiljøutvalg	2				
Kontrolltiltak	1				
Støy	1				
Totalsum	822	7	1	161	4

Arbeidsgivere gir utsatte arbeidstakere lovpålagte lønns- og arbeidsvilkår

Arbeidsgivere kan bevisst eller ubevisst bryte regelverket knyttet til lønns- og arbeidsvilkår. Dette kan føre til uverdige, uforsvarlige og ulovlige arbeidsforhold for arbeidstakerne. I tillegg kan det bidra til en skadelig konkurransevridning i deler av norsk arbeidsliv, ved at virksomheter kan vinne oppdrag gjennom å tilby oppdrag til lave priser. Når arbeidstakere ikke får de lønns- og arbeidsvilkår de etter loven har rett på, vil det kunne ha betydelige konsekvenser for den enkelte arbeidstaker, men også konsekvenser på virksomhets- og samfunnsnivå.

Arbeidstilsynet skal bidra til et seriøst og anstendig arbeidsliv ved å sørge for at arbeidsgivere gir utsatte arbeidstakere lovpålagte lønns- og arbeidsvilkår. Dette innebærer blant annet at arbeidsgivere:

- sørger for at alle arbeidstakere har gyldige arbeidsavtaler
- sørger for at arbeidstakerne har forsvarlig arbeidstid
- følger regelverk knyttet til lønn, diett og reisegodtgjørelser
- sørger for at arbeidstakerne ellers har forsvarlige og anstendige arbeidsvilkår

Antall gjennomførte tilsyn med brukermålet

I perioden 1. januar–31. mars 2025 har Arbeidstilsynet gjennomført 1 204 tilsyn med brukermålet arbeidsgivere gir utsatte arbeidstakere lovpålagte lønns- og arbeidsvilkår. Vi har så langt i år avdekket ett eller flere brudd i 65 prosent av tilsynene, og fulgt opp bruddene med minst én reaksjon i 59 prosent av tilsynene.

Tilsynsform

Tabell 22 viser hvordan tilsynene med brukermålet fordeler seg på tilsynsform. 97 prosent av tilsynene er gjennomført som stedlige tilsyn, mens 3 prosent er gjennomført som dokumenttilsyn. Av de stedlige tilsynene er 93 prosent gjennomført som uanmeldte tilsyn.

Tabell 22: Tilsyn med brukermålet arbeidsgivere gir utsatte arbeidstakere lovpålagte lønns- og arbeidsvilkår, fordelt på tilsynsform, 2025.

Tilsynsform	Antall tilsyn	Andel tilsyn med brudd	Antall reaksjoner pr tilsyn med reaksjon
Stedlig tilsyn	1 171	65 %	2,2
Dokumenttilsyn	33	76 %	2,6
Totalsum	1 204	65 %	2,2

Tilsyn per næring

Tabell 23 gir en oversikt over hvordan tilsyn med brukermålet fordeler seg per næring så langt i år.

Flest er gjennomført i næringene varehandel, reparasjon av motorvogner og overnattings- og serveringsvirksomhet, med henholdsvis 46 prosent og 25 prosent av det totale antallet tilsyn med brukermålet. De fleste tilsyn innen varehandel og reparasjon av motorvogner er gjennomført med virksomheter innen detaljhandelen.

Tabell 23: Tilsyn med brukermålet arbeidsgivere gir utsatte arbeidstakere lovpålagte lønns- og arbeidsvilkår, fordelt på næring, 2025. Én virksomhet kan være registrert i opptil tre næringskoder. Summen av radene overstiger derfor totalsummen.

Næring	Antall tilsyn	Andel tilsyn med brudd	Antall reaksjoner pr tilsyn med reaksjon
G Varehandel, reparasjon av motorvogner	554	69 %	1,8
I Overnattings- og serveringsvirksomhet	295	68 %	2,9
F Bygge- og anleggsvirksomhet	175	58 %	2,4
N Forretningsmessig tjenesteyting	72	58 %	2,5
H Transport og lagring	56	63 %	1,9
C Industri	16	56 %	1,6
S Annen tjenesteyting	11	55 %	2,3
M Faglig, vitenskapelig og teknisk tjenesteyting	8	63 %	3,0
Q Helse- og sosialtjenester	6	17 %	1,0
L Omsetning og drift av fast eiendom	6	83 %	2,7
A Jordbruk, skogbruk og fiske	5	20 %	1,0
B Bergverksdrift og utvinning	2	50 %	9,0
R Kulturell virksomhet, underholdning og fritidsaktiviteter	2	50 %	0,0
E Vannforsyning, avløps- og renovasjonsvirksomhet	2	0 %	0,0
J Informasjon og kommunikasjon	2	0 %	0,0
P Undervisning	1	100 %	3,0
Totalsum	1 204	65 %	2,2

Sted for tilsyn

Tabell 24 gir en oversikt over hvordan tilsynene med dette brukermålet fordeler seg per fylke så langt i år. Flest tilsyn så langt er gjennomført i Vestland og Trøndelag, med henholdsvis 12 prosent og 11 prosent av det totale antallet tilsyn med brukermålet.

Tabell 24: Tilsyn med brukermålet arbeidsgivere gir utsatte arbeidstakere lovpålagte lønns- og arbeidsvilkår, fordelt på sted for tilsyn, 2025.

Sted for tilsyn	Antall tilsyn	Andel tilsyn med brudd	Antall reaksjoner pr tilsyn med reaksjon
Vestland	141	70 %	2,4
Trøndelag	132	55 %	1,7
Oslo	110	71 %	3,1
Akershus	106	71 %	2,6
Innlandet	96	58 %	2,0
Troms	94	59 %	2,0
Rogaland	81	79 %	2,6
Møre og Romsdal	81	63 %	1,6
Nordland	76	68 %	2,2
Østfold	76	58 %	2,4
Telemark	67	61 %	1,7
Buskerud	52	71 %	2,2
Agder	44	64 %	2,1
Vestfold	37	76 %	1,5
Finnmark	11	73 %	1,9
Totalsum	1 204	65 %	2,2

Funn i tilsyn

Tabell 25 gir en oversikt over hvilke temaer som inngår som kontrollpunkt i én eller flere av de faste sjekklisterne som benyttes i tilsyn med brukermålet. Som vi ser av tabellen, har vi oftest kontrollert forhold knyttet til arbeidsavtaler, etterfulgt av verneombud og tillitsvalgte medvirkning, og arbeidstidsordninger, som del av faste sjekklister.

I en del tilsyn kontrollerer vi også relevante forhold som ikke opprinnelig er inkludert i sjekklister. Dette kan eksempelvis være brudd vi avdekker underveis i kontrollen, som kommer i tillegg til det vi planla å kontrollere. Disse kontrollpunktene vil da registreres i en egen del av sjekklister, og omtales ikke nærmere i denne fremdriftsrapporten.

Tabell 25: Kontrollerte forhold som inngår i faste sjekklister i tilsyn med brukermålet arbeidsgivere gir utsatte arbeidstakere lovpålagte lønns- og arbeidsvilkår, 2025. Ett tilsyn kan dekke flere undertema.

Kontrollerte undertema i planlagt sjekklister	Antall tilsyn	Andel tilsyn med brudd	Andel tilsyn med reaksjon
Arbeidsavtaler	1 121	41 %	36 %
Verneombud og tillitsvalgtes medvirkning	771	35 %	30 %
Arbeidstidsordninger	611	37 %	28 %
Lønnssystemer	604	27 %	23 %
HMS-kort	217	17 %	11 %
Registrerings- og meldeplikt	66	27 %	26 %
Stoffkartotek	60	35 %	27 %
Tungt og ensformig arbeid	28	4 %	4 %
Personlig verneutstyr - teknisk	22	14 %	14 %
Bygnings- og utstyrmessige forhold	9	44 %	22 %
Innkvartering	6	83 %	67 %
Maskiner og annet arbeidsutstyr	5	0 %	0 %

Reaksjoner

På bakgrunn av avdekkede brudd har Arbeidstilsynet så langt i år varslet eller vedtatt minst én reaksjon i 59 prosent av tilsyn med brukermålet arbeidsgivere gir utsatte arbeidstakere lovpålagte lønns- og arbeidsvilkår. Vi har i snitt gitt 2,2 reaksjoner per tilsyn med reaksjon.

Tabell 26 gir en oversikt over antall tilsyn med vedtatte reaksjoner for brukermålet så langt i 2025. Så langt i år har vi fulgt opp avdekkede brudd med å gi ett eller flere vedtak om pålegg i 309 tilsyn. Stans ved overhengende fare er vedtatt i 18 tilsyn. Vi har så langt vedtatt overtredelsesgebyr i 2 tilsyn med brukermålet. Merk at i en del tilsyn kan det ta tid fra tilsynet blir gjennomført til reaksjoner blir vedtatt, spesielt når det gjelder overtredelsesgebyr. Behov for flere reaksjoner vurderes fortløpende.

Tabell 26: Antall tilsyn med vedtatte reaksjoner for tilsyn med brukermålet arbeidsgivere gir utsatte arbeidstakere lovpålagte lønns- og arbeidsvilkår, 2025.

Type reaksjon	Antall tilsyn
Vedtak om pålegg	309
Vedtak om tvangsmulkt	3
Vedtak om stans som pressmiddel	1
Vedtak om stans ved overhengende fare	18
Vedtak om overtredelsesgebyr	2

Tabell 27 gir en oversikt over det samlede antallet reaksjoner vi har vedtatt i tilsyn med brukermålet så langt i år. Så langt i år har vi vedtatt 659 pålegg, der flest er knyttet til brudd på arbeidsavtaler og arbeidstidsordninger.

Tabell 27: Antall vedtatte reaksjoner i tilsyn med brukermålet arbeidsgivere gir utsatte arbeidstakere lovpålagte lønns- og arbeidsvilkår, per undertema, 2025.

Undertema på kontrollerte forhold	Antall vedtak om pålegg	Antall vedtak om tvangs-mulkt	Antall vedtak om stans som press	Antall vedtak om stans ved fare	Antall vedtak om OTG
Arbeidsavtaler	157	2			
Arbeidstidsordninger	133	3			
Verneombud og tillitsvalgtes medvirkning	105	2			
Lønnssystemer	90				
Arbeidsmiljøopplæring for ledere og tillitsvalgte	59				
Stoffkartotek	18				
HMS-kort	18	1	1		2
Bygnings- og utstyrmessige forhold	17			27	
Registrerings- og meldeplikt	13				
Bedriftshelsetjeneste	8				
Kartlegging, risikovurdering og tiltak	6				
Informasjons- og påseplikt	6				
Informasjon og opplæring	4				
Tiltak for å redusere eksponering for kjemikalier og biologiske faktorer	3				
Personlig verneutstyr - teknisk	3				
Innkvartering	3				
Arbeidsgivers ansvar for organisering av arbeidet	3				
Arbeidsmiljøutvalg	3				
Rutiner - kjemikalier og biologiske faktorer	2				
Kontrolltiltak	2				
Bestillerplikter	2				
Maskiner og annet arbeidsutstyr	2			5	
Håndtering av kjemikalier og biologiske faktorer	1				
Inneklima	1				
Totalsum	659	8	1	32	2

72 prosent av de vedtatte påleggene er knyttet til brudd på kontrollpunkter som har inngått i den faste delen av sjekklistene for brukermålet. 28 prosent av reaksjonene er knyttet til brudd på kontrollpunkt som ikke har inngått i fast sjekkliste, men som inspektøren har valgt å legge til underveis i tilsynet. Som vi ser av tabellen, er de fleste stans ved overhengende

fare knyttet til brudd på bygnings- og utstyrsmessige forhold. Disse kontrollpunktene inngår i liten grad i den faste sjekklisten, men legges til av inspektøren der det er relevant.

Tilsyn med dette brukermålet har så langt i år ført til at 289 virksomheter har gjennomført minst ett forbedringstiltak, ved at reaksjonen er innfridd. Det innebærer blant annet at 140 virksomheter har sørget for at arbeidsavtaler er i tråd regelverket og 90 virksomheter har valgt verneombud.

Forbrukere og oppdragsgivere stiller krav til og følger opp lønns- og arbeidsvilkår ved kjøp av tjenester

Gjennom å stille krav til og følge opp lønns- og arbeidsvilkår ved kjøp av varer og tjenester kan forbrukere og oppdragsgivere redusere markedet for useriøse aktører og slik bidra til rettferdige konkurransevilkår for virksomheter som ønsker å tilby seriøse arbeidsvilkår. Dette vil igjen bidra til et sikkert og seriøst arbeidsliv, og er særlig viktig i utsatte deler av arbeidslivet. Dette innebærer blant annet at:

- offentlige oppdragsgivere stiller krav til lønns- og arbeidsvilkår i sine kontrakter
- offentlige oppdragsgivere har rutiner for hvordan de skal følge opp lønns- og arbeidsvilkår i sine anskaffelser
- offentlige oppdragsgivere kontrollerer at krav til lønns- og arbeidsvilkår i sine anskaffelser overholdes
- private oppdragsgivere (virksomheter) informerer om og påser at arbeidstakere minst skal ha de lønns- og arbeidsvilkår som følger av allmenngjøringsforskrift, ved kjøp av tjenester innenfor allmenngjorte områder
- oppdragsgivere og forbrukere benytter godkjente virksomheter ved kjøp av renholdstjenester eller tjenester innen bipleie, dekkskift og hjullagring
- oppdragsgivere og forbrukere har kunnskap om sine plikter ved tjenestekjøp
- oppdragsgivere og forbrukere ønsker ikke å handle med useriøse aktører

To forskrifter er sentrale i tilsyn med oppdragsgivere: forskrift om informasjons- og påseplikt og forskrift om lønns- og arbeidsvilkår i offentlige kontrakter. Forbrukere vil følges opp med andre virkemidler enn tilsyn.

Antall gjennomførte tilsyn med brukermålet

I perioden 1. januar–31. mars 2025 har Arbeidstilsynet gjennomført 185 tilsyn med brukermålet forbrukere og oppdragsgivere stiller krav til og følger opp arbeidsvilkår ved kjøp av tjenester. Vi har så langt i år avdekket ett eller flere brudd i 74 prosent av tilsynene, og fulgt opp bruddene med minst én reaksjon i 68 prosent av tilsynene.

De fleste av tilsynene (172 tilsyn) så langt i år er gjennomført med kontroll av informasjons- og påseplikt, og vi har avdekket ett eller flere brudd på dette regelverket i 73 prosent av tilsynene. Så langt i år er det gjennomført 13 tilsyn med offentlige oppdragsgivere, og vi har avdekket minst ett brudd i 85 prosent av disse tilsynene.

Tilsynsform

Tabell 28 viser hvordan tilsynene med brukermålet fordeler seg på tilsynsform. 53 prosent av tilsynene er gjennomført som stedlige tilsyn, mens 47 prosent er gjennomført som digitale tilsyn. Av de stedlige tilsynene er 56 prosent gjennomført som uanmeldte tilsyn.

Tabell 28: Tilsyn med brukermålet forbrukere og oppdragsgivere stiller krav til og følger opp arbeidsvilkår ved kjøp av tjenester, fordelt på tilsynsform, 2025.

Tilsynsform	Antall tilsyn	Andel tilsyn med brudd	Antall reaksjoner pr tilsyn med reaksjon
Digitale tilsyn	87	70 %	1,6
Stedlige	98	78 %	2,2
Totalsum	185	74 %	1,9

Tilsyn per næring

For å følge opp dette brukermålet gjør vi tilsyn med både offentlige og private oppdragsgivere. De aller fleste tilsyn med informasjons- og påseplikt er rettet mot private oppdragsgivere. Av de 13 tilsynene med offentlige oppdragsgivere så langt i år, er 12 gjennomført med en kommunal virksomhet og 1 tilsyn er gjennomført med en statlig virksomhet.

Tabell 29 gir en oversikt over hvordan tilsynene med brukermålet samlet fordeler seg per næring så langt i år.

Tabell 29: Tilsyn med brukermålet forbrukere og oppdragsgivere stiller krav til og følger opp arbeidsvilkår ved kjøp av tjenester, fordelt på næring, fordelt per næring, 2025. Én virksomhet kan være registrert i opptil tre næringskoder. Summen av radene overstiger derfor totalsummen.

Næring	Antall tilsyn	Andel tilsyn med brudd	Antall reaksjoner pr tilsyn med reaksjon
G Varehandel, reparasjon av motorvogner	48	58 %	2,2
C Industri	29	76 %	2,0
F Bygge- og anleggsvirksomhet	23	83 %	2,0
Q Helse- og sosialtjenester	15	67 %	2,0
L Omsetning og drift av fast eiendom	14	64 %	1,4
O Offentlig administrasjon og forsvar, og trygdeordninger underlagt offentlig forvaltning	12	92 %	1,0
I Overnattings- og serveringsvirksomhet	10	90 %	1,9
H Transport og lagring	6	83 %	2,0
P Undervisning	5	80 %	1,8
R Kulturell virksomhet, underholdning og fritidsaktiviteter	5	60 %	2,7
N Forretningsmessig tjenesteyting	5	80 %	2,0
M Faglig, vitenskapelig og teknisk tjenesteyting	4	100 %	2,3
J Informasjon og kommunikasjon	3	100 %	2,0
E Vannforsyning, avløps- og renovasjonsvirksomhet	2	100 %	2,0
A Jordbruk, skogbruk og fiske	2	100 %	1,5
S Annen tjenesteyting	1	100 %	2,0
D Elektrisitets-, gass-, damp- og varmtvannsforsyning	1	100 %	2,0
Ikke utfyllt	1	100 %	3,0
Totalsum	185	74 %	1,9

Så langt i år, har vi gjennomført flest tilsyn med private oppdragsgivere i næringene varehandel, reparasjon av motorvogner og industri. Flest tilsyn innen varehandel og reparasjon av motorvogner er gjennomført med virksomheter innen detaljhandelen.

Sted for tilsyn

Tabell 30 gir en oversikt over hvordan tilsynene med dette brukermålet fordeler seg per fylke så langt i år. Flest tilsyn så langt er gjennomført i Troms, Trøndelag og Akershus.

Tabell 30 Tilsyn med brukermålet forbrukere og oppdragsgivere stiller krav til og følger opp arbeidsvilkår ved kjøp av tjenester, fordelt på sted for tilsyn, 2025.

Sted for tilsyn	Antall tilsyn	Andel tilsyn med brudd	Antall reaksjoner pr tilsyn med reaksjon
Troms	35	63 %	2,0
Trøndelag	34	62 %	1,8
Akershus	33	64 %	2,3
Vestland	19	89 %	2,2
Oslo	13	85 %	1,9
Rogaland	12	92 %	2,0
Østfold	11	73 %	1,3
Innlandet	10	90 %	1,7
Møre og Romsdal	8	100 %	1,5
Nordland	7	100 %	1,9
Agder	1	0 %	0,0
Buskerud	1	100 %	1,0
Finnmark	1	100 %	1,0
Totalsum	185	74 %	1,9

Funn i tilsyn

Tabell 31 gir en oversikt over hvilke kontrollpunkt i én eller flere av de faste sjekklistene som benyttes i tilsyn med brukermålet.

Som vi ser av tabellen, har vi oftest kontrollert forhold knyttet bestillerplikter av renholdstjenester, som del av faste sjekklistene. I tilsyn med offentlige oppdragsgivere, finner vi i de fleste tilsynene at virksomheten ikke gjennomfører nødvendig kontroll av om kravene til lønns- og arbeidsvilkår overholdes, med brudd i 85 prosent av tilsynene.

I en del tilsyn kontrollerer vi også relevante forhold som ikke opprinnelig er inkludert i sjekklisten. Dette kan eksempelvis være brudd vi avdekker underveis i kontrollen, som kommer i tillegg til det vi planla å kontrollere. Disse kontrollpunktene vil da registreres i en egen del av sjekklisten, og omtales ikke nærmere i denne fremdriftsrapporten.

Tabell 31: Kontrollerte forhold som inngår i faste sjekklister i tilsyn med brukermålet forbrukere og oppdragsgivere stiller krav til og følger opp arbeidsvilkår ved kjøp av tjenester, 2025.

Kontrollpunkt kontrollert i planlagt sjekklister	Antall tilsyn	Andel tilsyn med brudd	Andel tilsyn med reaksjon
Bestiller av renholdstjenester - kjøp av renholdstjeneste fra godkjent renholdsbedrift	133	4 %	1 %
Bestiller av renholdstjenester - informasjonsplikt	122	51 %	49 %
Bestiller av renholdstjenester - rutine for påseplikt	120	63 %	56 %
Bestiller av renholdstjenester - iverksatt rutine for påseplikt	114	67 %	40 %
Allmenngjøring - utøve påseplikt	36	69 %	47 %
Allmenngjøring - rutine for påseplikt	36	61 %	53 %
Allmenngjøring - informasjonsplikten	34	47 %	41 %
Offentlig oppdragsgiver - kontroll	13	85 %	85 %
Offentlig oppdragsgiver - krav til opplysninger i kunngjøringer eller konkurransegrunnlag	11	0 %	0 %
Offentlig oppdragsgiver - kontraktsvilkår	11	0 %	0 %

Reaksjoner

På bakgrunn av avdekkede brudd har Arbeidstilsynet varslet eller vedtatt minst én reaksjon i 68 prosent av tilsyn med brukermålet forbrukere og oppdragsgivere stiller krav til og følger opp arbeidsvilkår ved kjøp av tjenester, og vi har i snitt gitt 1,9 reaksjoner per tilsyn med reaksjon.

Vi har så langt i år fulgt opp avdekkede brudd med å gi ett eller flere vedtak om pålegg i 40 tilsyn. Foreløpig er ikke andre reaksjonsformer benyttet for å følge opp avdekkede brudd innenfor dette brukermålet. Merk at i en del tilsyn kan det ta tid fra tilsynet blir gjennomført til reaksjoner blir vedtatt, spesielt når det gjelder overtredelsesgebyr. Behov for flere reaksjoner vurderes fortløpende.

Tabell 32 gir en oversikt over det samlede antallet reaksjoner vi har vedtatt i tilsyn med brukermålet så langt i år. Så langt i år har vi vedtatt 74 pålegg, der flest er knyttet til brudd på bestillerplikter for kjøp av renholdstjenester. Alle reaksjonene så langt er knyttet til brudd på kontrollpunkter som har inngått i den faste delen av sjekklister for brukermålet.

Tabell 32: Antall vedtatte reaksjoner i tilsyn med forbrukere og oppdragsgivere stiller krav til og følger opp arbeidsvilkår ved kjøp av tjenester, per kontrollpunkt, 2025.

Kontrollpunkt	Antall vedtak om pålegg
Bestiller av renholdstjenester - rutine for påseplikt	20
Bestiller av renholdstjenester - iverksatt rutine for påseplikt	19
Bestiller av renholdstjenester - informasjonsplikt	13
Allmenngjøring - utøve påseplikt	8
Allmenngjøring - rutine for påseplikt	7
Offentlig oppdragsgiver - kontroll	4
Allmenngjøring - informasjonsplikten	3
Totalsum	74

Tilsyn med dette brukermålet har så langt i år ført til at 45 virksomheter har gjennomført minst ett forbedringstiltak. Det innebærer blant annet at 24 bestillere av renholdstjenester har ivaretatt informasjonsplikten om lønns og arbeidsvilkår i sine kontrakter og 23 bestillere av renholdstjenester har iverksatt systemer og rutiner for å påse at lønns- og arbeidsvilkår hos renholdsvirksomheten er i overensstemmelse med gjeldende allmenngjøringsforskrift.

Utenlandske arbeidstakere er satt i stand til å ivareta sine rettigheter og oppfylle sine plikter

I a-krimssamarbeidet er det utarbeidet tre felles brukermål som innsatsen skal rettes mot. A-krimssentrene og det lokale a-krimssamarbeidet skal rette en stor del av sin innsats mot sentrale trusselaktører, samt legge vekt på arbeidet med å sette utenlandske arbeidstakere i stand til å ivareta sine rettigheter og oppfylle sine plikter.

Arbeidstilsynets rolle i det tverretatlige samarbeidet er å ha et særlig fokus på arbeidstakerperspektivet. Arbeidstilsynet vil derfor ha oppmerksomhet på og spesielt følge opp brukermålet om at utenlandske arbeidstakere er satt i stand til å ivareta sine rettigheter og oppfylle sine plikter.

Antall gjennomførte tilsyn med brukermålet

I perioden 1. januar–31. mars 2025 har vi gjennomført 243 tilsyn med brukermålet utenlandske arbeidstakere er satt i stand til å ivareta sine rettigheter og oppfylle sine plikter. Vi har så langt i år avdekket ett eller flere brudd i 39 prosent av tilsynene, og fulgt opp bruddene med minst én reaksjon i 30 prosent av tilsynene.

Av de gjennomførte a-krimtilsynene har vi påtruffet virksomheter som har utenlandske arbeidstakere i 125 tilsyn. Vi har avdekket ett eller flere brudd i 42 prosent av disse tilsynene, og fulgt opp med minst en reaksjon i 35 prosent av tilsynene.

Tilsynsform

Tabell 33 viser hvordan tilsynene med brukermålet fordeler seg på tilsynsform. 99 prosent av tilsynene er gjennomført som stedlige tilsyn, mens 1 prosent er gjennomført som dokumenttilsyn. Av de stedlige tilsynene er 99 prosent gjennomført som uanmeldte tilsyn.

Tabell 33: Tilsyn med brukermålet utenlandske arbeidstakere er satt i stand til å ivareta sine rettigheter og oppfylle sine plikter, 2025.

Tilsynsform	Antall tilsyn	Andel tilsyn med brudd	Antall reaksjoner pr tilsyn med reaksjon
Stedlig tilsyn	240	38 %	2,9
Dokumenttilsyn	3	100 %	1,5
Totalsum	243	39 %	2,9

Tilsyn per næring

Tabell 34 gir en oversikt over hvordan tilsyn med brukermålet fordeler seg per tilsyn så langt i år. Klart flest tilsyn med brukermålet er gjennomført i bygge- og

anleggsvirksomheter, etterfulgt av transport og lagring, og overnattings- og serveringsvirksomhet.

Tabell 34: Tilsyn med brukermålet utenlandske arbeidstakere er satt i stand til å ivareta sine rettigheter og oppfylle sine plikter, fordelt på næring, 2025. Én virksomhet kan være registrert i opptil tre næringskoder.

Næring	Antall tilsyn	Andel tilsyn med brudd	Antall reaksjoner pr tilsyn med reaksjon
F Bygge- og anleggsvirksomhet	96	27 %	2,9
H Transport og lagring	47	17 %	1,3
I Overnattings- og serveringsvirksomhet	28	79 %	2,9
G Varehandel, reparasjon av motorvogner	25	68 %	3,3
N Forretningsmessig tjenesteyting	11	64 %	2,4
M Faglig, vitenskapelig og teknisk tjenesteyting	9	44 %	4,0
S Annen tjenesteyting	8	38 %	2,0
C Industri	5		
Q Helse- og sosialtjenester	4	50 %	2,0
A Jordbruk, skogbruk og fiske	3	33 %	
L Omsetning og drift av fast eiendom	3	100 %	3,3
J Informasjon og kommunikasjon	1	100 %	7,0
R Kulturell virksomhet, underholdning og fritidsaktiviteter	1		
Ikke utfyllt	2	50 %	1,0
Totalsum	243	39 %	2,9

Sted for tilsyn

Tabell 35 gir en oversikt over hvordan tilsynene med dette brukermålet fordeler seg per fylke så langt i år. Vi har gjennomført flest tilsyn så langt i år i Møre og Romsdal, etterfulgt av Agder og Rogaland.

Tabell 35: Tilsyn med brukermålet utenlandske arbeidstakere er satt i stand til å ivareta sine rettigheter og oppfylle sine plikter, fordelt på fylke, 2025.

Sted for tilsyn	Antall tilsyn	Andel tilsyn med brudd	Antall reaksjoner pr tilsyn med reaksjon
Møre og Romsdal	53	21 %	1,4
Agder	41	15 %	3,3
Rogaland	31	48 %	2,0
Oslo	22	36 %	3,1
Vestland	21	33 %	2,4
Akershus	20	50 %	2,5
Østfold	12	58 %	1,7
Trøndelag	11	55 %	5,2
Troms	10	70 %	2,4
Innlandet	9	78 %	4,6
Vestfold	4	100 %	3,5
Nordland	4	75 %	3,5
Buskerud	3	67 %	2,0
Telemark	2	100 %	4,0
Totalsum	243	39 %	2,9

Funn i tilsyn

A-krim er et fenomen som spenner over flere arbeidsmiljøproblemer og andre etaters virkeområder. Fenomenet kjennetegnes av å bryte flere etaters regelverk på en bevisst måte for å maksimere profitt. Arbeidstilsynet bruker derfor hele sitt regelverk ved tilsyn innen dette problemområdet, og det er laget sjekklister som er ment å være et kompromiss mellom det arbeidsmiljøproblematiske og hva Arbeidstilsynet minimum bør kontrollere og reagere på innenfor a-krim.

Tabell 36 gir en oversikt over hvilke temaer som inngår som kontrollpunkt i én eller flere av de faste sjekklistene som benyttes i tilsyn med brukermålet. Som vi ser av tabellen, har vi oftest kontrollert forhold knyttet til arbeidsavtaler, etterfulgt av lønnssystemer og arbeidstidsordninger, som del av faste sjekklister.

I en del tilsyn kontrollerer vi også relevante forhold som ikke opprinnelig er inkludert i sjekklisten. Dette kan eksempelvis være brudd vi avdekker underveis i kontrollen, som kommer i tillegg til det vi planla å kontrollere. Disse kontrollpunktene vil da registreres i en egen del av sjekklisten, og omtales ikke nærmere i denne fremdriftsrapporten.

Tabell 36: Kontrollerte forhold som inngår i faste sjekklister i tilsyn med brukermålet utenlandske arbeidstakere er satt i stand til å ivareta sine rettigheter og oppfylle sine plikter, fordelt på fylke, 2025. Ett tilsyn kan dekke flere undertema.

Kontrollerte undertema i planlagt sjekklister	Kontrollert i andel tilsyn	Andel tilsyn med brudd	Andel tilsyn med reaksjon
Arbeidsavtaler	193	23 %	18 %
Lønnssystemer	143	10 %	10 %
Arbeidstidsordninger	135	18 %	15 %
Innkvartering	10	80 %	50 %
Informasjons- og påseplikt	2	100 %	100 %
HMS-kort	1	0 %	0 %

Reaksjoner

På bakgrunn av avdekkede brudd har Arbeidstilsynet varslet eller vedtatt minst én reaksjon i 30 prosent av tilsynene med brukermålet utenlandske arbeidstakere er satt i stand til å ivareta sine rettigheter og oppfylle sine plikter, og vi har i snitt gitt 2,9 reaksjoner per tilsyn med reaksjon.

Tabell 37 gir en oversikt over antall tilsyn med vedtatte reaksjoner for tilsynene så langt i 2025. Som tabellen viser, har vi så langt i år fulgt opp avdekkede brudd med å gi ett eller flere vedtak om pålegg i 31 tilsyn, og vi har vedtatt stans ved overhengende fare for liv og helse i 5 tilsyn. For at vi skal oppheve stansevedtaket må virksomheten rette opp de farlige forholdene. Vi har vedtatt overtredelsesgebyr i 1 tilsyn med brukermålet, i et tilsyn innen bilpleie.

Merk at i en del tilsyn kan det ta tid fra tilsynet blir gjennomført til reaksjoner blir vedtatt, spesielt når det gjelder overtredelsesgebyr. Behov for flere reaksjoner vurderes fortløpende.

Tabell 37: Tilsyn med vedtatte reaksjoner for tilsyn med brukermålet utenlandske arbeidstakere er satt i stand til å ivareta sine rettigheter og oppfylle sine plikter, 2025.

Type reaksjon	Antall tilsyn
Vedtak om pålegg	31
Vedtak om tvangsmulkt	0
Vedtak om stans som pressmiddel	0
Vedtak om stans ved overhengende fare	5
Vedtak om overtredelsesgebyr	1

Tabell 38 gir en oversikt over det samlede antallet reaksjoner vi har vedtatt i tilsyn med brukermålet så langt i år. Så langt i år har vi vedtatt 82 pålegg, der flest gjelder brudd knyttet til arbeidsavtaler, arbeidstidsordninger og lønssystemer.

Tabell 38: Antall vedtatte reaksjoner i tilsyn med brukermålet utenlandske arbeidstakere er satt i stand til å ivareta sine rettigheter og oppfylle sine plikter, per undertema, 2025.

Undertema på kontrollerte forhold	Antall vedtak om pålegg	Antall vedtak om tvangs- mulkt	Antall vedtak om stans som press	Antall vedtak om stans ved fare	Antall vedtak om OTG
Arbeidsavtaler	18				
Arbeidstidsordninger	18				
Lønnssystemer	11				
HMS-kort	10				1
Byggherre	8				
Innkvartering	5			1	
Informasjons- og påseplikt	3				
Bedriftshelsetjeneste	2				
Registrerings- og meldeplikt	2				1
Personlig verneutstyr - kjemikalier og biologiske faktorer	1				
Inneklima	1				
Arbeidsmiljøopplæring for ledere og tillitsvalgte	1				
Bygnings- og utstyrmessige forhold	1			7	
Kartlegging, risikovurdering og tiltak	1				
Maskiner og annet arbeidsutstyr				6	
Totalsum	82	0	0	12	1

45 prosent av de vedtatte påleggene er knyttet til brudd på kontrollpunkter som har inngått i den faste delen av sjekklistene for brukermålet. 55 prosent av reaksjonene er knyttet til brudd på kontrollpunkt som ikke har inngått i fast sjekkliste, men som inspektøren har valgt å legge til underveis i tilsynet. Som vi ser av tabellen, er vedtakene om stans ved overhengende fare knyttet til brudd på bygnings- og utstyrmessige forhold og maskiner og annet utstyr. Disse kontrollpunktene inngår i liten grad i den faste sjekklisten, men legges til av inspektøren der det er relevant.

Tilsyn med dette brukermålet har så langt i år ført til at 31 virksomheter har gjennomført minst ett forbedringstiltak, ved at reaksjonen er innfridd. Det innebærer blant annet at 12 virksomheter har sørget for arbeidsavtaler, 5 virksomheter har HMS-kort, og 4 virksomheter har sørget for forsvarlig innkvartering for sine arbeidstakere.

Arbeidstilsynet

Tittel:

Fremdrift - Arbeidstilsynets brukermål 2025

Ansvarlig redaktør: Marius Sjøberg

Redaktør: Ingrid Stette Haarberg

Redaksjon: Cecilie Åldstedt Nyrønning, Lauren Celeste Burger, Robert Ekle og Morten Støver

Utgitt:

April 2025

Postadresse:

Arbeidstilsynet

Postboks 4720 Torgarden

7468 Trondheim

Sentralbord:

73 19 97 00

ISBN:

978-82-94086-11-5

arbeidstilsynet.no